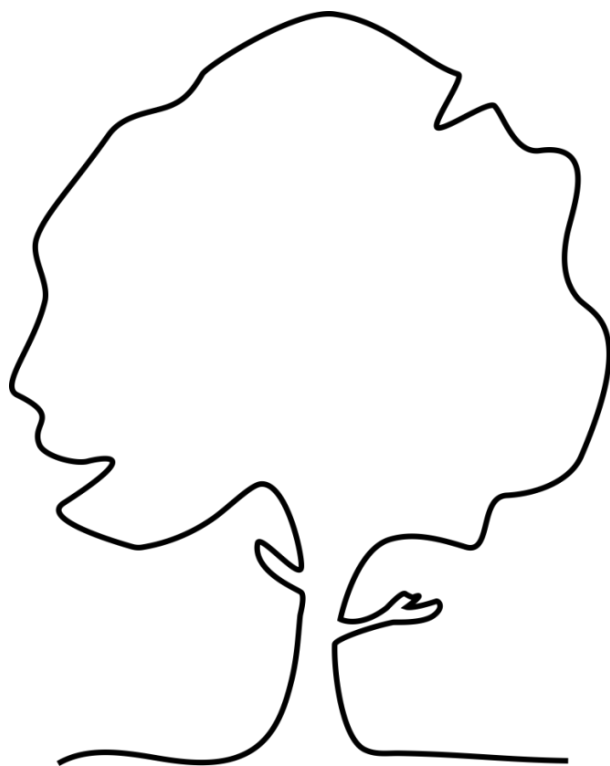

Formidlingskompetanse i folkebibliotek

*Trygghet og kunnskap for å nå et
mangfold av mennesker*

Sluttrapport for fase 2 (jan. 2023 – aug. 2025)

Sammenfattet av

prosjektleder Kristin Storvig, Trøndelag fylkesbibliotek

Innhold

1.0 Innledning	3
1.1 Grunnlag for FiF2	3
2.0 Mål, gevinster og resultater i FiF2	6
2.1 Målsetting	6
2.2 Organisering og samarbeidspartnere	6
2.3 Hva har vi gjort?	8
2.4 Hva har vi oppnådd?	9
2.5 Hva forteller spørreundersøkelsen våren 2025?	10
3.0 Hvor går veien videre?	11
3.1 Kompetansebanken	12
4.0 Økonomi	14
5.0 Avslutning	15

Samtale om å styrke samarbeidet rundt de yngste barna og høytlesing under konferansen «Sammen om lesekultur» i Trondheim april 2025. Foto: Cathrine Dillner Hagen

1.0 Innledning

Denne sluttrapporten handler om fase 2 (2023-2025) av prosjektet *Formidlingskompetanse i folkebibliotek* (FiF). Fylkesbibliotekene i Norge har samarbeidet om drift og finansiering, med prosjektledelse ved Trøndelag fylkesbibliotek. Nasjonalbiblioteket var initiativtakere og har støttet kompetansesatsingen med betydelige midler gjennom hele perioden. Prosjektet har vært delt i to faser: FiF1 (2021-2023) og FiF2 (2023-2025).

Rapporteringen av tiltak og vedlagte regnskap gjelder aktiviteter i løpet av FiF2. I evalueringen av gevinster og resultater ser vi hele prosjektet i sammenheng. Spørreundersøkelsen som ble gjennomført våren 2025 forteller noe om hvordan FiF har nådd ut til folkebibliotekene. Utredningen om veien videre etter FiF forteller om hva som blir varige strukturer og samarbeidsformer i fylkesbibliotekenes framtidige kompetansearbeid.

Sluttrapporten for FiF 1 er et viktig grunnlag for denne rapporten, siden aktiviteten i FiF 2 bygger videre på strukturen og satsingsområdene som ble etablert ved oppstarten av det todelte prosjektet.

1.1 Grunnlag for FiF2

Da startskuddet for FiF gikk i januar 2021 var det lagt ned en stor jobb med prosjektbeskrivelsen. Hovedmålet har gjennom hele prosjektet handlet om å bidra til å styrke formidlingskompetansen i folkebibliotekene. Et viktig prinsipp i den første søknaden var at vi lærer gjennom å prøve og å gjøre. Mange vil være enige om at det har preget begge fasene i prosjektet. Den første prosjektbeskrivelsen gav oss dessuten et teoretisk grunnlag med på veien, inspirert av Jofrid Karner Smidt i boka *Krysspeilinger: Perspektiver på bibliotek- og informasjonsvitenskap* (2021). Det gjaldt betydningen av tre aspekter i bygging av trygghet og kompetanse som formidlere i folkebibliotek: kulturell bevissthet, kommunikative ferdigheter og litterær kunnskap.

Folkebibliotekene har et viktig og sammensatt samfunnsoppdrag. Det handler om aktiv formidling for å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet. Det handler om at mennesker skal få oppleve lærelyst, leseglede og mulighet til deltakelse i samfunnet. Den nasjonale bibliotekstrategien *Rom for demokrati og dannelse* (2020-2025) ligger til grunn for prosjektet *Formidlingskompetanse i folkebibliotek*. Strategien framhever at bibliotekene skal nå nye brukere med litteratur og lesing i og utenfor biblioteket, og styrke rollen som kunnskapsformidlere.

Fylkesbibliotekene har et lovpålagt ansvar for kompetansebygging i bibliotek, slik at folkebibliotekene kan styrke rollen som formidlere på ulike områder. Det krever kurs og læringsopplegg som fremmer:

- 1) kunnskap om målgrupper og samfunn (kulturell bevissthet)
- 2) litteratur- og kildekunnskap (litterær kunnskap)
- 3) metodekunnskap, kommunikative ferdigheter og trygghet

Fylkesbibliotekenes felles erfaring er at det er behov for et mangfold av kompetansetiltak når folkebibliotekene stadig skal utvikle seg og tilby en bredde av aktiviteter på ulike arenaer. Videre er det en erfaring at samarbeid på tvers av fylkesbibliotekene styrker kompetansetilbudene til bibliotek i hele landet.

I prosjektets fase 1 (FiF1) valgte vi å spre oss ut på sju satsingsområder:

1.Kulturfondstafetten; 2.Spillformidling; 3.Kunnskapsaktør; 4.Lesersørvis til barn; 5.Lesefellesskap og arrangement; 6.For de minste; 7.Digitalt påfyll og praksisfellesskap. Hensikten var å favne et bredt formidlingsbegrep, og bygge på fylkesbibliotekenes engasjement og kunnskap om folkebibliotekenes behov.

Aktiviteter og produkter i FiF1

- Kurs og workshops i lesersørvis til barn, shared reading, spillformidling og om rollen som kunnskapsaktør
- Kurs og produksjon av videoboktips fra 7 fylker i Kulturfondstafetten
- Lansering av boka *Lesersørvis til barn*, heftet *Levle med lesersørvis*, brosjyrer om overgangen fra spill til bok og håndboka om bokbad: *Snakk om bok*
- Forarbeid til nettkurs om bokbad, nettkurs om Bærekraftsbiblioteket og nettkurs om lesefremmende aktiviteter med de minste
- Utvikling og lansering av læringsløyper og teksthefte innen kunnskapsformidling
- Landsdekkende dataspill-turnering (Bibliobattles) med aktiviteter ved rundt 100 bibliotek
- Digitalt påfyll hver 14. dag med deltakere fra bibliotek rundt i hele landet
- Rundt 90 bibliotekansatte fra kommuner i alle fylkene har fullført videreutdanning i aktiv og digital formidling (20 studiepoeng) ved OsloMet.
- Kompetansebanken er utviklet i samarbeid med Nasjonalbiblioteket, som et redskap for deling av kurstilbud og kursmoduler, ressurser og verktøy.

Kartlegging

Høsten 2021 kartla vi kompetansebehov og kursønsker i folkebibliotekene i en landsdekkende spørreundersøkelse. Denne kartleggingen har ligget til grunn for arbeidet innen de sju satsingsområdene. Noen av de resultatene som har fått betydning er:

- Kun 37 % av bibliotekansatte i folkebibliotek opplever trygghet i sin rolle som kunnskapsformidlere.
- Kun 39 % av bibliotekansatte i folkebibliotek oppgir at de kjenner trygghet i å veilede brukerne i søk etter de riktige kildene

- Hele 70% av respondentene svarer at de har behov for kompetanseheving når det gjelder digitale ressurser og databaser

Samarbeid og utprøving

Nasjonale ressursgrupper innenfor de ulike satsingsområdene har vært en viktig suksessfaktor for det brede engasjementet FiF1 har etablert. Alle ressursgruppene involverer folkebibliotekansatte med spisskompetanse. Dette har sikret kobling til arbeidet med aktiv formidling i praksisfeltet. Et eksempel er ressursgruppa for Lesersørvis til barn, som hadde med barnebibliotekarer fra ti bibliotek. En annen suksessfaktor er å knytte kompetanseheving tett til praktisk formidling, slik vi gjorde i Kulturfondstafetten med rundt 50 formidlere fra folkebibliotek i 7 fylker i FiF 1. I satsingen på spillformidling ble kurs for ansatte kombinert med arrangement for publikum. Utviklingen av nettkurset om Bærekraftsbiblioteket har omfattet formidlingssituasjoner med bibliotekansatte og barn.

Les for framtida! En av plakatene som finnes som ressurs i nettkurset om Bærekraftsbiblioteket.

2.0 Mål, gevinster og resultater i FiF2

I dette kapitlet går vi inn på hvilke mål som ble satt for FiF2, hvem har vært med, hva har vi gjort og hva har vi oppnådd. Spørreundersøkelsen høsten 25 hjelper oss med å forstå hvordan prosjektet har virket ute blant kommunene.

2.1 Målsetting

Hovedmålet for FiF2 har vært å bidra til at folkebibliotekene får styrket sin formidlingskompetanse når det gjelder aktiv formidling fysisk og digitalt i biblioteket og på andre arenaer. Det har vært en intensjon å skape tydelig kobling mellom kompetansearbeidet og bruken av prosjektmidler til aktiv formidling i folkebibliotekene.

Prosjektdeltakerne har arbeidet for at kompetansearbeidet i FiF skulle føre til

- mer aktiv formidling
- høyere kvalitet på formidlingen
- mer kunnskap om ulike formidlingsmetoder
- at bibliotekansatte skulle få større trygghet i rollen som formidlere.

Hensikten har vært at bibliotekene skal nå ut til et mangfold av innbyggere, slik at de opplever bibliotekets formidling som relevant for både eget liv og i samfunnet.

Konkrete oppgaver for fylkesbibliotekene har vært:

- tilby og dele læringsressurser og kurs innen satsingsområdene
- motivere til mer aktiv formidling, og knytte kompetansehevingen til folkebibliotekenes tiltak for aktiv formidling
- etablere og ta i bruk Kompetansebanken som et verktøy for å dele kurs og andre kompetansehevende tiltak og ressurser.

2.2 Organisering og samarbeidspartnere

Prosjektet Formidlingskompetanse har beholdt samme organisering gjennom begge fasene. Fylkesbiblioteksjefnettverket har vært styringsgruppe, med fylkesbiblioteksjef Heidi Hovemoen som leder av styringsgruppa i FiF1, og fylkesbiblioteksjef Britt Ellingsdalen i FiF2. Trøndelag fylkesbibliotek har stått for prosjektledelsen, med overordnet prosjektansvar ved seksjonsleder Hildegunn Hestnes. Prosjektgruppa og koordinatorene har stått for utvikling og gjennomføring av innholdet i de sju satsingsområdene og prosjektet som helhet.

Prosjektgruppa har hatt 14 teamsmøter i løpet av FiF 2, og har bestått av:

Mona Astrid Fonnes, koordinator Kunnskapsaktør Finnmark
Marit Andersen Somby (ved oppstart av prosjektet) Ellen Irene Berg (etter fylkesdeling jan 24) Troms
Marit Laland og Veronica Mørch Nordland
Åshild Widerøe, koordinator Lesefellesskap og Shared Reading Møre og Romsdal
Siv Merethe Hatlem, koordinator For de minste (jan 21-okt 23) og prosjektrådgiver (mars 22 - okt 23) Astrid Sundset Moe, koordinator For de minste (fra høst 23) Vestland
Linn T. Sunne Innlandet
Gunhild Nordbø, koordinator Kulturfondstafetten (jan 21-des 23) Siri Odffjell Risdal, koordinator Kulturfondstafetten (fra jan 24) Rogaland
Julie Elisabeth Agre Stene, koordinator Digitalt påfyll Agder
Vibeke Stokka, koordinator Spillformidling Telemark
Aase Wivestad (etter fylkesdeling jan 24) Vestfold
Vanja Øyrås, koordinator Lesersørvis til barn Akershus, Buskerud og Østfold
Ingrid Ericson, prosjektrådgiver (jan 21-mars 22 og mars 23-aug 25) Trøndelag
Kristin Storvig, prosjektleder Trøndelag

Prosjektet har omfattet ressursgrupper og arbeidsgrupper med til sammen ca. 100 ressurspersoner fra folkebibliotek, fylkesbibliotek og samarbeidspartnere som:

- Foreningen !les
- Bibliogames
- Leser søker bok
- Norsk barnebokinstitutt
- FN-sambandet
- Nasjonalt Lesesenter
- Universitetsbibliotek
- OsloMet
- Bibliotekutvikling.no

2.3 Hva har vi gjort?

I FiF2 har fylkesbibliotekene jobbet videre innenfor satsingsområdene og med de tverrgående tiltakene som ble etablert i FiF1. Satsingsområdene gjennom begge prosjektfasene har vært Kulturfondstafetten; Spillformidling; Lesefellesskap og arrangement; Kunnskapsaktør; Lesersørvis til barn; Leselyst med de minste. De tverrgående tiltakene er Digitalt påfyll og Kompetansebanken.

Hvert fylke har satt opp handlingsplaner for samarbeidet og tiltak de skulle prioritere for 2023 og 2024. Handlingsplanene har vært arbeidsverktøy underveis, både for gjennomføring ved det enkelte fylkesbibliotek og for å gi oversikt over prosjektet som helhet. Planlagte tiltak er gjennomført med delvis egeninnsats og delvis fordelte prosjektmidler. Alle fylkene har hatt betydelig aktivitet innen de fleste satsingsområdene.

Vi har fortsatt arbeidet fra FiF1 å nå ut til bibliotek i hele landet med kompetansetiltak og aktiviteter som styrker formidlingen av bibliotekenes innhold:

- Kompetansebanken og Digitalt påfyll har blitt etablert som varige og kjente kanaler.
- Fylkesbibliotekene og til sammen 198 folkebibliotek står bak 10 fylkesvise prosjekt innen Aktiv formidling i 2024, alle med kobling til satsingsområder i FiF.
- OsloMet har etablert etterutdanningen innen aktiv og digital formidling som fast tilbud etter siste runde med finansiering og oppfølging gjennom FiF høsten 2023.
- Læringsressursen Leselyst med de minste ble lansert og spredt til hele landet ved nasjonale og regionale samlinger høsten 2024.
- Det er gjennomført kursturné innen Lesersørvis til barn, ved Marie Alming (Deichman).
- Tøyveskebiblioteket har blitt et landsdekkende tilbud ved tilrettelegging fra Nordland, og er spesielt nevnt i leselyststrategien.
- Webinar om spillformidling i bibliotek, med relansering av verktøykasse. Ny oppdatering i august 2025 og samarbeid om kurspakke fra Bibliogames/NFI.
- Nettverkssamlinger for Shared Reading-leseledere, etablering av nettside for Shared Reading - samlesing - på bibliotekutvikling.no
- Konferansen Sammen om lesekultur har hatt 140 deltakere fra hele landet i 2024 og 2025.

- Fysisk kurs for kursholdere innen lesersørvis samlet deltakere fra fylkesbibliotekene våren 2025.

Nye produkter i løpet av FiF2 er:

- Nettkurs om Bærekraftsbiblioteket
- Nettkurs om forfattersamtaler
- Nettkurs om lesersørvis til barn
- Tilleggsmodul i nettressursen Leselyst med de minste
- Startpakke om samlesing/shared reading med ungdom
- Konferansen «Sammen om lesekultur»
- Nettressurs om digital inkludering og opplæring i bibliotek

Alle fylkene har deltatt i både Kulturfondstafetten og Bibliobattles i løpet av FiF 2. Det har vært løpende oppmerksomhet rundt bibliotekenes rolle som kunnskapsaktør, bla knyttet til OsloMet-studiet «Åpen forskning og vitenskapelig kommunikasjon i folkebibliotek». Studiet er et samarbeid mellom fylkesbibliotekene og OsloMet, med tilhørende prosjektaktiviteter som utprøving av læringssirkler.

2.4 Hva har vi oppnådd?

Produktene og aktivitetene i FiF 2 er konkrete gevinster som viser hvordan fylkesbibliotekene har oppnådd hovedmålet om å *bidra til* styrket formidlingskompetanse i folkebibliotekene. Vi har dessuten oppnådd en tydelig kobling mellom kompetansearbeidet og søknader om prosjektmidler fra NB til aktiv formidling.

Vi kan også snakke om solid måloppnåelse når det gjelder formuleringen om å *arbeide for* at kompetansesatsingen skulle føre til mer aktiv formidling, høyere kvalitet, mer kunnskap om ulike formidlingsmetoder og skape større trygghet i formidlingsrollen. Når vi kommer til spørsmål om gevinster i form av kompetanseutvikling for den enkelte bibliotekansatte og opplevelsen hos den enkelte innbygger, så er det vanskeligere å måle. Det samme gjelder langsiktig samfunnseffekt. Det er et håp at rapportering om de fylkesvise prosjektene og kommunale enkeltprosjekt innen aktiv formidling kan gi eksempler på at FiF-prosjektet har skapt positive ringvirkninger både når det gjelder kompetanse og trygghet hos ansatte, og innbyggernes opplevelse av lokalbibliotekets relevans for eget liv og i samfunnet.

2.5 Hva forteller spørreundersøkelsen våren 2025?

Mens spørreundersøkelsen i FiF 1 i 2021 gav oversikt og nyttige innspill til prioriteringen innen de ulike satsingsområdene, skulle undersøkelsen i 2025 finne svar på om prosjektet hadde ført til endring. I den første undersøkelsen så vi blant annet at kun 37 prosent opplevde trygghet i sin rolle som kunnskapsformidlere. Hadde dette tallet endret seg i løpet av prosjektperioden? Og hadde de folkebibliotekansatte fått med seg etableringen av Kompetansebanken og hvordan ble denne brukt?

Nå i 2025 oppgir 46 prosent trygghet i rollen som kunnskapsformidler. Det går riktig vei. 80 prosent oppgir at de kjenner til Kompetansebanken og 70 prosent har tatt den i bruk. Det er gledelige tall.

Tallet på de som behøver vikar og avlastning i biblioteket for å dra på kurs har blitt litt større (økt fra 44 prosent til 54 prosent). Tallet på de som ønsker seg kun fysiske kurs, har gått litt ned fra 24 prosent til 19 prosent. Det tyder på at nettkurs er løsningen når det blir mindre tid og penger til å dra på kurs. Undersøkelsen har også gitt oss en oversikt over hva de fleste ønsker å lære mer om framover. Dette blir en nyttig kilde å gå til for å legge kursplaner framover.

Hva er en forfattersamtale?

Kurs i forfattersamtaler > Hva er en forfattersamtale?

I denne leksjonen får du vite hva en forfattersamtale er, og at den krever en samtaleleder.

Leksjon 1

Kopier link... 5/7

leder

Se den på YouTube

Linn T. Sunne, Innlandet fylkesbibliotek, innleder nettkurset om forfattersamtaler. Bildet er hentet fra bibliotekutvikling.no.

3.0 Hvor går veien videre?

I dette kapitlet tenker vi spesielt på veien videre for fylkesbibliotekenes kompetansesamarbeid. I prosjektbeskrivelsen for FiF2 formulerte vi følgende:

Underveis- og sluttevalueringen i prosjektet vil i hovedsak gjelde mål om formidlingskompetanse og mer aktiv formidling, men vil også omfatte kort utredning om fylkesbibliotekenes framtidige kompetansesamarbeid.

Fylkesbibliotekene har vært opptatt av å lære av egne erfaringer helt fra planleggingen av FiF-prosjektet. Hovedhensikten har vært å bidra til målet om å styrke formidlingskompetansen i folkebiblioteket. For å få til varig effekt har vi ønsket å bygge varige strukturer for fylkesbibliotekenes kompetansesamarbeid.

Høsten 2024 laget vi en utredning med råd fra koordinatorene og ressursgruppene om veien videre innen hvert satsingsområde. Vi så også på tverrgående tiltak som Kompetansebanken og Digitalt påfyll. Den samlede vurderingen gjengis delvis her:

«Koordinatorenes gjennomgang viser at det er relevant å gå videre med samarbeid innen alle satsingsområdene i FiF. De tverrgående tiltakene er også utviklet slik at de er i ferd med å bli etablerte strukturer for fylkesbibliotekenes samarbeid. Det er imidlertid viktig at samarbeidet er dynamisk og ikke for strengt organisert. Vi som jobber ved fylkesbibliotekene trenger å være oppmerksomme og fleksible når noe ikke er like relevant å videreføre med ressursgrupper og kontaktpersoner lenger, når kapasiteten endrer seg eller når det oppstår nye behov som vi skal følge opp sammen med folkebibliotekene, Nasjonalbiblioteket eller andre samarbeidspartnere og oppdragsgivere. Det vi har erfart gjennom FiF er at vi fylkesbibliotekansatte til sammen utgjør et betydelig nettverk med bred kompetanse, og at vi sammen med eksterne samarbeidspartnere kan få til mye.»

Fylkesbiblioteksjefnettverket har tatt utredningen til orientering, og oppdatert listen over gjeldende nasjonale ressursgrupper og nettverk. Følgende fra listen er resultat av samarbeidet i FiF:

- Ressursgruppe for Kompetansebanken
- Nettverk for digital opplæring og inkludering
- Nettverk for Shared reading
- Nettverk for *Leselyst med dei minste – saman om lesekultur*
- Nettverk for kunnskapsaktør
- Nettverk for spillformidling

Agder fylkesbibliotek har sammen med Fylkesbiblioteket i Akershus, Buskerud og Østfold tatt på seg å videreføre arbeidet med Digitalt påfyll for bibliotek i hele landet.

Rogaland fylkesbibliotek har tatt på seg å videreføre Kulturfondstafetten, med fortsatt mulighet for deltakelse fra alle fylkene. Tøyveskebibliotekene driftes nå av fylkesbibliotekene selv, og samarbeider via en egen epostliste. Fylkesbiblioteket i Akershus, Buskerud og Østfold viderefører arbeidet med lesersørvis, men satser på fordeling av ansvar for kompetanseheving mellom fylkene. Kurset for kursholdere innen lesersørvis ved avslutningen av FiF er en viktig del av en slik strategi. Konferansen *Sammen om lesekultur* videreføres og holdes annen hvert år fra 2025, ved Trøndelag fylkesbibliotek sammen med Vestland fylkeskommune og Dronning Mauds Minne høgskole for barnehagelærerutdanning.

3.1 Kompetansebanken

Utredningen høsten 2024 pekte spesielt på ressursgruppa for Kompetansebanken, og antydte at den kan ta opp i seg noe av den helhetlige kompetanserollen som prosjektgruppa har ivaretatt på formidlingsområdet i løpet av prosjektet.

Et viktig premiss for utvikling av Kompetansebanken var at Nasjonalbiblioteket tok eierskap til utvikling og senere drift av tjenesten sammen med fylkesbibliotekene. Ansvarsfordelingen er slik at Nasjonalbiblioteket/bibliotekutvikling.no er vertskap for tjenesten, med teknisk eierskap og daglig drift, mens fylkesbibliotekene har ansvar for utvikling, kvalitetssikring og oppdatering av innhold. En hovedregel er at den som leverer et nettkurs, en ressurs eller en video har ansvar for vedlikehold.

I ressursgruppa sitter redaktør for bibliotekutvikling.no sammen med fem medlemmer fra fylkesbibliotekene. I tillegg har hvert fylkesbibliotek en kontaktperson for arbeidet med Kompetansebanken. I gjeldende mandat er oppgavene for ressursgruppa beskrevet slik:

«Ressursgruppa skal være et bindeledd mellom fylkesbibliotekene og Nasjonalbiblioteket i utviklingen og arbeidet med Kompetansebanken. De skal ha følgende oppgaver:

Utvikling

- Kartlegge behov for og initiere kompetansehevende tiltak
- Være en pådriver for at fylkesbibliotekene fyller Kompetansebanken med innhold
- Delta i utviklingen av nettsiden Kompetansebanken og i utformingen av retningslinjer for innholdet
- Gi råd til innholdsprodusenter
- Sette innholdsprodusenter i kontakt med aktuelle ressurspersoner

Vedlikehold

- Bidra til å sikre at innholdet på Kompetansebanken er bibliotekfaglig og relevant
- Være rådgivere for Nasjonalbiblioteket i opprettelsen og fjerningen av innhold
- Teste nettkurs og annet innhold etter behov

Synliggjøring

- Bidra til å forankre og synliggjøre Kompetansebanken både som en ressurs og et arbeidsverktøy for folkebibliotekene

Når FiF er avsluttet vil det være viktig at ressursgruppa ser på erfaringene med kompetansearbeid fra FiF-prosjektet, og vurderer om det skal gjøres en ny gjennomgang og behandling av mandatet i fylkesbiblioteksjefnettverket.

Arbeidsinnsatsen i gruppa avklares delvis internt i gruppa og delvis fylkesbibliotekene imellom. FiF-prosjektet har lært oss at ikke alle aktørene skal eller kan bidra med like mye hele tiden. Det må avpasses etter tilgjengelig kapasitet og engasjement. Over tid jevner det seg ut, og kombinasjon av felles ansvar og omsorg for hverandre er ofte en god oppskrift.

Det knytter seg noen spørsmål til fordelingen av ansvar for vedlikehold. Kanskje det kan være en hjelp i å spørre fylkesbibliotek med ansvar for nettkurs hvilke rutiner det legges opp til, og lage en enkel utredning rundt dette? Et eksempel er rutinen som ressursgruppa for digital inkludering og opplæring har blitt enige om:

- Vedlikeholde *Ressurspakken for digital inkludering og opplæring og bibliotek*, i samarbeid med bibliotekutvikling.no/Kompetansebanken. Deltakerne i ressursgruppa sjekker lenker og oppdaterer innhold i en turnus med ansvar for et halvår av gangen.
- Sørge for jevnlig evaluering av ressurspakken, den første rundt årsskiftet 2025-26.

I nettressursen om digital inkludering og opplæring i bibliotek får du hjelpe til å komme i gang! Bildet er hentet fra bibliotekutvikling.no.

4.0 Økonomi

Prosjektvirksomheten i FiF 2 har bestått delvis av videreføring innen satsingsområdene og de tverrgående tiltakene som ble etablert i FiF1, og delvis av organisering med fylkesvise handlingsplaner. Eierskapet ved hvert enkelt fylke har bidratt til å sikre at kompetansetilbudene og -aktivitetene har kunnet nå ut til folkebibliotek rundt i hele landet. Midler til utvikling og samarbeid innenfor satsingsområdene er brukt i fellesskap, på tvers av fylkene, mens midler til de fylkesvise handlingsplanene er overført til det enkelte fylke. Det nære samarbeidet og fordelingen av ansvar innenfor prosjektet har fungert godt. Det har vært viktig for økonomistyringen underveis. Signert regnskap er vedlagt rapporten.

		Rev budsj 23	Regnskap 23	Budsjett 24	Rev budsj 24/25	Regnskap 24/25
Inntekter						
	Nasjonalbiblioteket	1500000	1500000	1500000	1500000	1500000
	Fylkesbibliotekene (egeninnsats)	3000000	3000000	3000000	3000000	3000000
	Overført fra FiF1, budsjett satsingsområder	1313500	1313500			
	Overført fra FiF2 23				1492206	1492206
Sum		5813500	5813500	4500000	5992206	5992206
Utgifter						
	Prosjektledelse	-1000000	-547750	-800000	-1202250	-1121076
	Prosjekt-medarbeidere fylkesbibliotekene (egeninnsats)	-3000000	-3000000	-3000000	-3000000	-3000000
	Gjennomføring av studie om formidling i folkebibliotek ved OsloMet, 2. runde	-293372	-293372			
	Verksted og samlinger regionalt, handlingsplaner ved hvert fylkesbibliotek	-500000	-63000	-700000	-1137000	-1119996
	Satsingsområde, budsj. fra FiF1	-1020128	-417172		-652956	-751154
Sum		-5813500	-4321294	-4500000	-5992206	-5992206
	Rest fond etter FiF1		-1313500			
	Til fond årsslutt 23		-178706			
Sum	Inkludert fond		-5813500			

5.0 Avslutning

Prosjektavslutningen har blitt skjøvet på, etter avtale med Nasjonalbiblioteket. Våren 2025 var fortsatt noen av tiltakene underveis, men i hovedsak var vi klare for å avrunde. Men hvordan skulle vi gjøre det? Vi ønsket oss et felles seminar for prosjektgruppa og alle ansatte ved fylkesbibliotekene, og fikk anledning til å markere avslutningen av FiF under fylkesbibliotekkonferansen i Kristiansand. Den 7. mai innledet vi konferansen med en hjertelig takk for samarbeidet fra prosjektleder Kristin Storvig, visning av [avslutningsfilmen](#) som er klippet sammen av Bjørnar Skjesol og gjennomgang av spørreundersøkelsen ved Ingrid Ericson (alle tre fra Trøndelag fylkesbibliotek). Deretter overtok Mona Astrid Fønnes, Finnmark fylkesbibliotek. Hun ledet samtale på scenen med biblioteksjefene Ancha Wesnes, Meieriet bibliotek Vestvågøy kommune, Siri O. Vikse, Haugesund folkebibliotek og Kristin Flo, Arendal bibliotek. Spørsmålet som rammet inn samtalen var: Hva betyr kompetanseheving for trygghet i formidlingsrollen?

Hovedmomenter som kom fram:

- Det er kjempeviktig å lære i fellesskap – enten man bruker kollegiet på et større bibliotek, eller de verdifulle nettverkene fylkesbibliotekene tilrettelegger for.
- Det er fremdeles et gap mellom forventninger og bibliotekansattes kompetanse.
- Det er viktig å snakke sammen og dele hvordan man formidler i praksis.
- Det er en utfordring at bibliotekene er for lite synlige. Vi må hele tiden jobbe med å være en åpen møteplass for i det hele tatt å nå målgrupper.

Underveis i samtalen ble de rundt 100 fylkesbibliotekansatte i salen utfordret til å dele sine ta-med-videre-poeng i en enkel digital spørring. Svarene kan også tolkes som en refleksjon over hva vi har prøvd å få til i [FiF-prosjektet](#), og hva som er viktig å fortsette med:

- Dyrke delekulturen
- Praktisk, fysisk øving må til og legges til rette for
- Lage opplegg rundt nettkurs, ikke bare utarbeide og så slippe dem.
- Prioritere å organisere kursrekker, men ikke lage så mye tilbud at det blir uoverkommelig for bibliotekansatte med små ressurser
- Det vi gjør på fylkesbibliotekene er viktig for tryggheten for ansatte i folkebibliotekene
- Hva fra FiF bør vi ta med til tverrfaglig samarbeid i fylkeskommunen, eller til politikere?
- Viktig med fagfellesskap
- Trygge personalet, tette gapet mellom leder sin forventning til hva de skal kunne gjøre, og hva de føler seg komfortable med.
- FiF er et godt eksempel på et viktig prosjekt for folkebibliotekene. Heia FiF!

- Få folk inn! Kan ikke være et kunnskapshus hvis ingen bruker oss, spiller ingen rolle hvor flinke vi er da!
- Vi har ikke råd til å være perfeksjonister, hoppe ut i det!
- Bibliotekene har høy tillit, hvordan forvalter vi den?

Momentene fra samtalen med de tre biblioteksjefene og knippet med svar fra deltakere på fylkesbibliotekkonferansen får stå som hovedinnhold i dette avsluttende kapitlet. Det er verdifullt med autentiske kommentarer som både bidrar til vurderingen av FiF-prosjektet, og som samtidig peker framover.

Styrking av formidlingskompetanse er ikke så lett å måle, men aktiviteter, tilbud og strukturer som er etablert er viktige bidrag som lever videre. Det vi har erfart og lært i lag tar vi med oss. Den gjeldende oversikten over nettverk og ressursgrupper for fylkesbibliotekene viser at samarbeidsmåten vi har hatt i FiF har gode levekår også framover.

Tusen takk for samarbeidet.

«Samlesing for ungdom» er et trykket hefte med litterære tekster og veiledning. Det er delt ut til leselesere i hele landet, som del av satsingen på Lesefellesskap.